

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ezechielis Spanhemii Dissertationes De Praestantia Et Usu Numismatum Antiquorum

Spanheim, Ezechiel

Amstelodami, 1671

5. Ad Gesta Illustrium Romanorum. De falsis Imaginum titulis; Tropaeis; Triumphis Fort. P. R. Ludis Apollinaribus, Cerealibus, Floralibus, Templorum dedicationibus; Basilica Aemilia; Rostris; ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12878

scriptoribus Historiæ Augustæ. Commune tamen, ut jam innui, ἡγεμῶν nomen Rectoribus Provinciarum tam Populi quam Cæsaris; ut præter alia innuit nummus itidem Mediceus Philippopolitarum in Macedonia Proconsulari Provincia sub eodem Pio percussus, ΗΡΕ. ΓΑΡΡΙΑΙ. ΑΝΤΙΚΟΥ. i. e. *Præside Gargilio Antiquo*. Hinc Dione Cassio apud Photium Rectore Africae Proconsularis Provinciae, Α' Φερχῆς ἡγεμονεύσεν, pag. 106. Bibl. quod male Schottus expressit, *in Africa Dux fuit*, quum vertere debuisset, *Proconsul Africam rexit*. Eodem nempe modo, quo in Dionis Excerptis legitur Aufidius Victorinus Α' Φερχῆς ἡγεμονεύσας. h. e. *cum Africa Proconsul* pag. 726. esset, ut bene ea verba expressit decus harum litterarum Henr. Valesius.

GESTA vero præcipua Familiarum id genus ac Illustrium Togatorum ita iidem Nummi complectuntur, ut in illis adhuc hodie spectare liceat nobilissimum civium Tropæa, Triumphos, Templorum aut Ludorum Dedications, Viarum Munitiones, Aquarum ductus, Fabricas, Leges latas, Adoptionis Symbola aliaque præclara bello aut pace suscepta, multaque ex iis aliunde vel ignota vel obscura. Neque enim fidem singulis detrahet, quod de falsis vel emendicatis Familiarum id genus titulis aut imaginibus apud Livium lego; *Nec facile est, inquit, aut rem rei, aut auctorem auctori præferre. Vitiatam memoriam funebribus laudibus reor, FALSIS QUÆ IMAGINUM TITULIS, dum Familia ad se quaque famam rerum gestarum honoremque, fallente mendacio, trahunt.* Unde & alibi similis adfert fraudis exemplum, ubi agit de imagine L. Minucii, cui Tribuni Plebis nomen falso fuerat adscriptum; *sed ante omnia refellit FALSUM IMAGINIS TITULUM paucis ante annis lege cautum, ne Tribunis Collegam*

Cccc 3 cooptare

cooptare liceret. Sicut vero indulgisse sibi nonnunquam Quirites vestros, in dedicandis Majorum suorum Imaginibus, ita in iis quæ publice auro, argento, ære incisæ, minus fraudis aut imposturæ commissum facile licet augurari. Africæ quidem domitorem non Scipionem solum CORNELIA Gens ostentat, sed CESTIÆ etiam EPPIÆ, NORBANÆ gentibus signatum Africæ caput cum Elephantis proboscide haud ab- similis decoris communionem adferit. Alium Scipionem, Pompeii nempe Socerum, signat insignis denarius Gentis Cæcilix, cum Ifide & litteris G. T. A. seu *Genius Tutelaris Egypti*, ut eosdem ex Servio erudite interpretatur Fulvius.

Ita præter expressâ in iis ÆMILII de Perseo, aut SULLÆ de Jugurtha, aut J. CÆSARIS de Gallis Germanisque nobilissima Tropæa, alia quoque videas haud contemnenda. M. LEPIDI certe xv annorum adolescentis virile facinus arguit statua ejusdem Equestris cum Tropæo, & præclara nummi inscriptio M. LEPIDUS XV. A. PR. H. O. C. S. iisdem ferme verbis quibus à Valerio describitur; ut jam notavit Fulvius, *M. Lepidus Annorum Quindecim Prætextatus Hostem Interemit, Civem Servavit.* Immo nec de Jugurtha solum Tropæum, sed idem victis post tergum manibus, à Boccho Rege Syllæ in folio sedenti traditus occurret; ut jam testis oculatus Plutarcho facile fidem præstes, non semel adferenti Sullam in annulis capti-

Lib. III.
cap. I.

captivi Jugurthæ imaginem gestasse; quod ipsum à Valerio etiam alicubi traditum, & à Fulvio etiam animadversum. Nec commemoro hic aut M. MARCELLUM ferentem spolia opima Jovi Feretrio, aut varios METELLORUM, SCIPIONUM, JULIORUM, aliorumque id genus triumphos, qui genuinam Romæ Triumphantis imaginem nobis ante oculos ponunt. L. certe Æmilium triplici Triumpho insignem præter Fastos, clare ejusdem Nummus cum inscr. TER PAULLUS inspiciendum præbet. Immo non privatorum solum, sed ipsius Populi Rom. Fortitudinem exprimere videtur Fulvio sequens denarius Gentis Liciniæ, cum litteris FORT. P. R.

Quamquam, ut verum fatear, malle eandem *Fortuna Populi Romani* interpretari, consueta magis in Nummis antiquis formula, sicut FORTUNA AUGUSTI in iisdem frequens, & in Græcis aliquot nummis ΤΥΧΗ ΦΕΣΙΩΝ, ΤΥΧΗ ΤΑΡΣΟΥ, ΤΥΧΗ ΚΑΡΧΕΔΟΝΙΩΝ, seu *Fortuna Ephesiorum*, *Fortuna Tarsi*, *Fortuna Carthaginensium*. Solemnes vero LUDORUM editiones, *Apollinarium* puta, *Liberalium*, *Cerealium*, *Floralium*, non solum signant iidem, quos vocant, Consulares Nummi, sed à quibus etiam primum fuerint instaurati. Præclari hanc in rem duo denarii, alter Gentis Memmiæ cum inscr. MEMMIUS ÆDIL. CERALIA PRIMUS FECIT; alter Serviliæ,
FLO-

De Cerealibus aut Floralibus ludis non repetimus quæ vulgo nota, & ab Ursino ad explicationem horum denariorum adferuntur. Consuli etiam de priori Nummo poterit Politianus vester, qui eum apud urbis suæ Principem Laurentium Mediceum vidisse testatur in

Cap. lxxxv. præclaro Miscellaneorum opere. Neque enim quæsitum inde Familiæ decus, quod Memmius nempe aliquis aut Servilius PRIMUS Ludos id genus FECIT.

Lib. xxxiv. Idem in simili argumento frequenter à Livio observatum videas; *Megalesia Ludos Scenicos C. Atilius Serranus & L. Scribonius Libo Ediles Curules PRIMI FECERUNT.* Idem alibi de Ludis Apollinaribus stata die à

Lib. xxvii. P. LICINIO Varo Prætoris institutis, *P. Licinius Varus Prætor Urbis, legem ferre jussus, ut hi ludi in perpetuum in statum diem voverentur. Itaque ipse PRIMUS ita vocavit FECITQUE ante diem III. Non. Quintil. is dies deinde solennis servatus.* Ex quo loco insuper illustrantur duo Gentis Liciniæ denarii, in quibus per desultores equos designati Apollinares ludi, & constat ad quem Prætoris ejusdem Gentis, quod Ursinum fugit, horum institutio sit referenda. Haud minus frequentes etiam cernas TEMPLO-
RUM dedicationes, utpote ab illustribus viris supremisque Magistratibus fieri tantum solitas; adeo ut quondam penes solum Consulem aut

L. ix. c. 46. Imperatorem jus fuisse Templi dedicandi idem Livius ali-

alicubi doceat. Ita occurrit in Gente Cassia Ædes VENERIS à Q. Cassio dedicata, quo nomine ejusdem Nummus à Trajano restitui meruit; Ædes autem VENERIS ERYCINÆ in sequenti nummo Gentis Confidiae.

Refert illum nummum Fulvius ad Templum Veneris Erycinæ, quod prope Collinam portam visebatur. Quamquam quum istud in monte situm appareat in eodem nummo, haud incommode meo iudicio referri posset ad ipsum Siculum Veneris Erycinæ Templum, revera in Colle & Arce positum, ac à Tiberio instauratum, ut auctor est Tacitus; *Et Segestani Ædem VENERIS Montem apud ERYCEM vetustate delapsam restaurari postulavere; nota memorantes de origine ejus & lata Tiberio. Suscepit curam libens ut consanguineus.* Suetonius vero id Claudio tribuit, *Templum quoque in Sicilia VENERIS ERYCINÆ vetustate collapsum, ut ex arario Populi Romani reficeretur, auctor fuit.* Ipsum vero JOVIS CAPITOLINI Templum conspiciendum præbet denarius Gentis Petilliae, ut illius formam inde colligere adhuc hodie liceat. Mitto HONORIS Ædem in Durmia & Mucia, CLEMENTIÆ in Julia, ut quando aut à quibus Templum ac delubra id genus erecta sint vel restaurata non aliunde certius constet. Idem quoque beneficium aliis publicis urbis operibus præstant, quæ in iisdem denariis occurrunt expressa; ut BASILICA ÆMI-

Annal. iv.

43.

In Claudio.

Dddd

LIA

LIA à Paulo Æmilio Lepido extracta, à M. autem Lepido REFECTA, quæ statio Regia Latina voce nuncupatur;

Illinc belligeri sublimis Regia Pauli.

Sic non Vetera solum ROSTRA in denario cujusdam Palikani Gentis Lollia expressa, sed & Nova seu Julia in denario Gentis Sulpitia, quibus duo viri insident. PUTEAL Libonis exhibet denarius Gentis Scribonia, ita ut revera Aram potius, quam Tribunal, contra eruditorum aliquot opinionem, referat. Occurrit idem in Gente Æmilia cum CONCORDIA in ante-

Varior. l. 1.
cap. 3.

riori parte; unde non male Jacobus Rævardus elegans Jurisconsultus eandem Aram putat ad quam jurabant Judices, ac de cujus restitutione agebat Symmachus, *illa Ara CONCORDIAM tenet omnium. illa Ara fidem convenit singulorum.* En verotibi eandem Basilicam ÆMILIAM, ROSTRA Julia & PUTEAL; in eorum gratiam, quibus minus obvia id genus monumenta.

Ita COMITIUM instar Navis cujusdam cum adjuncto titulo Veneris GLOACINÆ spectatur in denario Gentis Mussidia; VILLA PUBLICA in denario Gentis Didia; PRÆTORIUM in sequenti denario Gentis Caninia; sicut SEPTA cum suis Cancellis, Ponte, Cista, Diribitorio in adjuncto hic denario cujusdam Cocceii Nervæ, unde legem aliquam de suffragiis ab eodem latam colligebat Ursinus.

Neque